

LXV. Bethlen Gábor Alap

Alap fejezet száma és megnevezése:	LXV. Bethlen Gábor Alap
Alap felett rendelkező megnevezése:	Bethlen Gábor Alap Bizottsága
Alapkezelő megnevezése:	Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt.

Bethlen Gábor Alap 2014. évi beszámolójának indokolása

I. Összefoglaló adatok:

A Bethlen Gábor Alap célja, hogy támogassa a Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való, egyéni és közösségi boldogulását, előmozdítsa a Magyarországgal való kapcsolataik ápolását és fejlesztését, valamint megerősítse a magyar nemzeti azonosságtudat kialakulását. Az elkülönített állami pénzalapként működő Bethlen Gábor Alap (BGA) támogatások nyújtásával segíti a határon túli magyarság anyagi és szellemi gyarapodását, nyelvének és kultúrájának megőrzését és továbbfejlesztését és az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatainak fenntartását és erősítését.

Az Alappal négytagú bizottság rendelkezik. A Bizottság tagja a nemzetpolitikáért felelős miniszter, a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter által kijelölt személy, az államháztartásért felelős miniszter által kijelölt személy, valamint a nemzetpolitikáért felelős államtitkár.

Az Alapkezelő a magyar állam tulajdonában lévő Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt. (BGA Zrt.) . Az Alapkezelő szerve felett a tulajdonosi jogokat a magyar állam nevében a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter gyakorolja.

A BGA-ból támogatások nyilvános pályázat vagy egyedi kérelem benyújtása alapján nyerhetők el. A pályázati felhívásokat az Alap internetes honlapján és egy országos napilapban kell közzé tenni. Az Alap terhére támogatás vissza nem térítendő, illetve részben vagy egészben visszatérítendő formában nyújtható, amiről a támogatást megállapító határozat rendelkezik. Az Alap működésének nyilvánosságát az Alap internetes honlapja is biztosítja.

Az Alapkezelő az BGA pénzeszközeit a Magyar Államkincstárnál a Bethlen Gábor Alap elnevezésű fizetési számlán kezeli. Az Alap a tárgyévben nyújtható támogatásra fordítható összeg tizenöt százalékos mértékéig vállalhat éven túli kötelezettséget legfeljebb a támogatást követő két évre. A tizenöt százalékos mértékbe be kell számítani az előző években vállalt áthúzódó kötelezettségvállalások összegét. Az Alap terhére vállalt kötelezettségekről az Alapkezelő naprakész nyilvántartást vezet.

A BGA 2014. évi bevételi előirányzata 11 107,5 millió forint volt, a módosított költségvetési bevételi előirányzata pedig 17 577,9 millió forint, a teljesítés 17.578,1 millió forint lett.

A Költségvetési törvény szerint a BGA kiadási előirányzata 11.107,5 millió forint, melyből 10.297,5 millió forint támogatási célra, 810,0 millió forint pedig az Alapkezelő működtetésére szolgál. A BGA kiadási előirányzata - a többletbevételek és a felhasználható maradvány-igénybevétel hatására - 17.808,4 millió forintra módosult, melyből 16.918,9 millió forint támogatási célra, 856,0 millió forint az Alapkezelő működtetésére, és 33,5 millió forint pedig az egyéb kiadások fedezetét biztosítja.

A 17.808,4 millió forintos kiadási előirányzathoz 17.376,7 millió forintba születt támogatás döntés, így a felhasználható szabad előirányzat 431,7 millió forint. A kötelezettségvállalással terhelt összesen 17.376,6 millió forintból 2014. évben 17.358,0 millió forint kifizetése teljesült, így 2015. évre 18,6 millió forint kifizetése húzódik át.

Finanszírozási bevételként jelenik meg az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet előírása alapján az előző évi maradvány igénybevétele, ez a BGA esetében 665,6 millió forint. A BGA rendelkezésére álló forrás így összesen 18.243,6 millió forint, azonban ebből nem minden felhasználható fel. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) 86. § (4) bekezdésének előírása alapján az elkülönített állami pénzalapok előirányzat-maradványa – amennyiben törvény másként nem rendelkezik – a következő években felhasználható. A BGA előző évi 665,6 millió forintos maradványából a Bizottság 21/2014. (III.10.) számú határozata alapján 2014-ben 230,5 millió forint felhasználható fel.

A BGA 2014. évi 17.358,0 millió forintos teljesített kifizetése és a BGA rendelkezésére álló összesen 18.243,6 millió forint bevétel alapján a BGA maradványa 885,6 millió forint.

A BGA 2014. évi 17.358,1 millió forintos teljesített kifizetése és a BGA rendelkezésére álló összesen 18.243,6 millió forint bevétel alapján a BGA maradványa 885,6 millió forint. Mely a következőkből áll össze:

- 2013. évi maradványból 400 millió forint 2015. évi felhasználásra jóváhagyott,
- 2013. évi maradványból 35,1 millió forint, melynek felhasználhatóságáról nem született döntés,
- 0,2 millió forint nem előirányzatosított bevétel,
- 431,7 millió forint 2014-ben képződött felhasználható szabad maradvány,
- 18,6 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

–

A 431,7 millió forintos szabad előirányzat keletkezési okai a következők:

- A 2014. évi hiánycél tartásához szükséges intézkedésekről szóló 1381/2014. (VII.17.) Korm. határozat 10. pontja alapján elvárt egyenlegjavuláshoz 430,5 millió forint kiadást kellett a BGA-nak visszafognia. Ennek érdekében a Bizottság 57/2014. (IX.08.) és a 66/2014. (X.07.) számú határozatai alapján az „Oktatás-nevelési támogatások” előirányzat összesen 386,9 millió forinttal, míg az „Egyéb támogatások” előirányzat 43,6 millió forinttal csökkentésre került. Az egyenlegjavulásra vonatkozó Korm. határozatot azonban az 1799/2014. (XII.19.) számú Korm. határozat visszavonta, így az előirányzat-csökkentések visszarendezésre kerültek. Tekintettel a visszavonás időpontjára, ekkor már nem volt lehetőség a szabad forrás felhasználására. Ez a szabad forrásként jelentkező maradvány 99,8 %-át teszi ki.
- Az „Egyéb támogatások” előirányzaton 0,8 millió forint szabad forrás meghiúsulásból keletkezett,
- 0,4 millió forint pedig abból származik, hogy a BGA-ból folyósított támogatások után jelentkező bankköltség, tranzakciós díj és tranzakciós illeték közvetlenül az Alap számláját terheli, ennek fedezetét az Alapnál kell biztosítani, pontos összege előre nem határozható meg.

A 2014. évi előirányzatra vállalt kötelezettségekből 18,6 millió forint kifizetésére nem került sor 2014. év végéig, melynek:

- 89,2%-a az 1500/2011. (XII.27.) Korm. határozat alapján a Corvinus Zrt-től átvett

gazdaságfejlesztési támogatási szerződésekből származik. Az átvett szerződésekből 15 db esetén áll fenn még tárgyévet terhelő kötelezettség. A támogatások kifizetése a támogatottak elszámolását követően esedékesek.

- 10,8 %-a abból származik, hogy „A magyar kultúráért és oktatásért” pályázati felhívás támogatottai közül még 7 támogatás esetén nem történhetett meg a támogatások kifizetése, tekintettel arra, hogy az utalások a támogatottak elszámolását követően esedékesek.

Az Alap az Áht. módosítása kapcsán nem kötelezett könyvvizsgálati ellenőrzésre, de az Alapkezelő a kötelezettség megszűnése ellenére továbbra is fenntartja a beszámolójának ellenőrzését, az ÁSZ elnökének javaslatára kijelölt könyvvizsgálóval. A BGA 2014. évi költségvetési beszámolója ennek megfelelően ellenőrzésre került. A könyvvizsgáló korlátozás nélküli záradékkal látta el a beszámolót.

II. Az Alap 2014. évi vagyoni helyzetének alakulása:

II.1 Eszköz oldal

Az Alap mérlegében eszköz oldalon két mérlegsoron került kimutatásra érték ezek a következők:

A Kincstár által vezetett forintszámla 2014. december 31-i fordulónappal kimutatott záró állománya 885,6 millió forint.

Követelések között kerülnek kimutatásra a jogalap nélkül felhasznált támogatások visszafizetési kötelezettsége miatt előírt követelések.

A követelésállomány a következőképpen alakult:

Nyitó követelésállományból

- 3 esetben a támogatott teljesítette - a támogatás kamattal növelt értékére vonatkozó - visszafizetési kötelezettségét,
- 12 esetben pedig jogi intézkedés van folyamatban.

Tárgyévben 3 db támogatás visszakövetelésére került sor, melyből

- 2 esetben a támogatott teljesítette - a támogatás kamattal növelt értékére vonatkozó - visszafizetési kötelezettségét,
- 1 esetben pedig jogi intézkedés van folyamatban.

2014. évben az adósok állománya a következőképpen alakult:

millió forintban, egy tizedessel

2014. január 1-jei nyitó-állomány	11,26
Követelés előírás (meglévő követelések kamat előírását is ideértve)	2,07
Törlesztés	1,02
2013. december 31-i záró-állomány	12,31

A követelésekre 5,4 millió forint értékvesztés került elszámolásra.

II.2 Forrás oldal

Az Alap mérlegében forrás oldalon az alábbi mérlegsorokon került kimutatásra érték:

Nemzeti vagyon induláskori értékeként kell kimutatni a 2014. január 1-jén meglévő, a nemzeti vagyonba tartozó eszközök bekerülési értékének forrását. Ezt az Alap esetében az államháztartás számvitelének 2014. évi megváltozásával kapcsolatos feladatokról szóló 36/2013.(IX.13.) NGM rendelet alapján került megállapításra és értéke (665,6 millió forint) megegyezik az Alap 2013. december 31-i pénzeszközének összegével.

A mérlegben felhalmozott eredményként az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni. 2014. évre vonatkozóan a felhalmozott eredményt az államháztartás számvitelének 2014. évi megváltozásával kapcsolatos feladatokról szóló 36/2013.(IX.13.) NGM rendelet alapján kellett megállapítani, értéke 247,8 millió forint.

A BGA 2014. évi mérleg szerinti eredménye – 32,3 millió forint, mely szokásos eredményből és rendkívüli eredményből áll. A szokásos eredmény pozitív (3.664,6 millió forint) a rendkívüli eredmény azonban negatív (-3.696,9 millió forint).

A szokásos eredményen belül a tevékenység eredménye 3.664,8 millió forint, a pénzügyi műveletek eredménye (árfolyam nyereség-veszteség különbözete) azonban negatív, -0,2 millió forint. A szokásos eredményen abból következően keletkezett ekkora nagyságrendű pozitív eredmény, hogy a BGA költségvetési támogatása, illetve a forrást biztosítóktól átvett pénzeszközök működési célú támogatásként kerülnek kimutatásra, azonban a támogatási igények alapján a támogatások egy része felhalmozási célú támogatás, mely a számviteli előírások alapján rendkívüli ráfordításként kerül kimutatásra. Ebből következően, valamint az új számviteli rendszerre való áttérés technikai rendezéseiből adódóan a rendkívüli eredmény viszont negatív, - 3.696,8 millió forint.

A BGA 2014. évi mérlegében költségek aktív időbeli elhatárolásaként került kimutatásra a Kincstár által december hónapra felszámított tranzakciós díj (1,5 millió forint) és tranzakciós illeték (9,9 millió forint).

Az Áhsz. előírása alapján mérlegen kívüli tételként kerül kimutatásra a szerződés alapján támogatási előlegként, utólagos elszámolási kötelezettséggel nyújtott – 2014. december 31-ig el nem számolt – támogatások egyeztetéssel leltározott állománya, melynek értéke 7.638,9 millió forint.

2014. évben az előfinanszírozásból származó követelések állománya a következőképpen alakult.

millió forintban, egy tizedessel

2014. január 1-jei nyitó-állomány	6.982,3
Követelés előírás	17.277,4
Elszámolás miatti kivezetés	12.539,4
Adóssá történt átminősítés	1,0
Támogatási maradvány visszafizetése miatti követelés csökkenés	119,5
2014. december 31-i záró-állomány	11.599,8

A követelésállomány 2014. évben 4.617,5 millió forinttal nőtt. A növekedés egyrészt az év közben átvett pénzeszközökből származó bevételi többlet terhére folyósított előfinanszírozott támogatásokból származik, másrészt két régióban (Felvidék és Kárpátalja) az oktatás-nevelési támogatások részelszámolása a zárásig nem történt meg, ebből követően a teljes összeg még elszámolatlanul jelentkezik.

A 2014. december 31-i záró követelésállomány 2.154 db tételből áll, mindössze 8 tétellel több, mint az előző évi.

A pályázók elszámoltatása zökkenőmentes és folyamatos. Ezt igazolja, hogy az előző évi előfinanszírozott támogatásokból származó 6.982,3 millió forintos nyitó követelésállomány év végére 777,1 millió forintra csökkent, melyből 719,2 millió forint egy támogatásból származik, melynek elszámolási határideje módosítás következtében még nem esedékes.

Az Áhsz. előírása alapján szintén mérlegen kívüli tételként kerül kimutatásra a forrásbiztosítók felé a meghatározott célra átvett pénzeszközökből származó elszámolási kötelezettségét. Az év végén fennálló kötelezettség 5.296,9 millió forint, melyből 1.166,8 millió forint előző években átvett források, 4.130,1 millió forint pedig a tárgyévben átvett források még nem esedékes elszámolásából származik.

Az Alap minden esetben határidőre teljesítette az elszámolási kötelezettségét.

Tárgyvetet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások

A BGA terhére jogszabályi felhatalmazás alapján vállalható éven túli kötelezettség, melynek mértéke a tárgyévben nyújtható támogatásra fordítható összeg maximum tizenöt százaléka lehet.

A BGA terhére - figyelemmel az Áht. 36. § (3) bekezdésére – a következő támogatási jogcímek esetében történt tárgyvetet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalás:

millió forintban, egy tizedessel

dr. Szász Pál ösztöndíj program 2015-ben esedékes kifizetései	10,0
Egyedi kérelem tárgyvetet követő évet terhelő kötelezettségvállalása	10,0
Corvinus Zrt-től átvett gazdaságfejlesztési támogatások tárgyvetet követően esedékes kifizetései	3,6
Összesen:	23,6

III. Az Alap bevételei:

2. cím Költségvetési támogatás

A 2014. évi költségvetés tervezésekor az alap bevételeit kizárólag költségvetési támogatás biztosította, melynek összege 11.107,5 millió forint. A támogatás negyedéves finanszírozási terv alapján került a BGA részére folyósításra A BGA részére 2014. évben a Kormány a 3.046,6 millió forint többletforrást biztosított a rendkívüli kormányzati intézkedések cím, valamint a 2013. évi költségvetési maradványok terhére. Így összesen 14.154,1 millió forint lett a BGA támogatása

millió forintban egy tizedessel

Felhasználási cél	Címszám, alcím	Átvett forrás összege
1123/2014.(III.13.) Korm. határozat alapján az Erdélyi Református Egyházkerület gyűjtőlevéltára és egyháztörténeti múzeuma létrehozásának támogatása	2013. évi CCXXX. tv. 1. számú melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 17. Rendkívüli kormányzati intézkedések cím terhére	154,6
1126/2014. (III.13.) Korm. határozat alapján a Kolozsvári Református Kollégium Szakiskolai Tagozata létrehozásának támogatása	2013. évi CCXXX. tv. 1. számú melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 17. Rendkívüli kormányzati intézkedések cím terhére	150,0
1149/2014. (III.18.) Korm. hat. alapján a Székelyföldi Labdarúgó Akadémia működési támogatása	2013. évi CCXXX. tv. 1. számú melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 17. Rendkívüli kormányzati intézkedések cím terhére	100,0
1211/2014. (IV.3.) Korm. hat. alapján a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola szakképzési intézet kialakítására vonatkozó fejlesztési támogatás, valamint a tusnádfürdői kemping újjáépítésének támogatása	2013. évi kötelezettségvállalással nem terhelt költségvetési maradványok terhére	300,0
1543/2014. (IX.24.) Korm. hat. alapján a királyhelmeci Bodrogközi Magyar Közösség Háza építésének II. üteme támogatása	2013. évi CCXXX. tv. 1. számú melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 17. Rendkívüli kormányzati intézkedések cím terhére	416,0
1563/2014. (X.2.) Korm. hat. alapján a Kolozsvári Református Kollégium Szakiskolai Tagozata létrehozásának támogatása	2013. évi CCXXX. tv. 1. számú melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 17. Rendkívüli kormányzati intézkedések cím terhére	47,8
1676/2014. (XI.20.) Korm. hat. alapján a székelyudvarhelyi futballpálya építési költségeinek I. ütemű támogatása	2013. évi CCXXX. tv. 1. számú melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 17. Rendkívüli kormányzati intézkedések cím terhére	50,0
1812/2014. (XII.19.) Korm. hat alapján 5 szervezet támogatása	2013. évi CCXXX. tv. 1. számú melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 17. Rendkívüli kormányzati intézkedések cím terhére	1.828,2
Összesen		3.046,6

3. cím Egyéb bevétel

A BGA megállapodások alapján a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezeti kezelésű előirányzataiból összesen 3.345,5 millió forintot, a Miniszterelnökség fejezeti kezelésű előirányzatától 8,5 millió forintot vett át a következők szerint:

millió forintban egy tizedessel

Felhasználási cél	Címszám, alcím	Átvett forrás összege
1392/2012. (IX.20.) Korm. határozat alapján átvett forrás a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem és a Partiumi Keresztény Egyetem	2013.CCXXX. tv. 1. számú melléklet X. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezet 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 4. Határon túli magyarok programjainak támogatása alcím 3.	2.380,0

fejlesztési támogatására	Nemzetpolitikai tevékenység támogatása jogcímcsoport megnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat terhére	
1167/2013. (III.29.) Korm. határozat alapján átvett forrás a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola működésének és infrastrukturális fejlesztésének támogatására	2013.CCXXX. tv. 1. számú melléklet Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezet 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 4. Határon túli magyarok programjainak támogatása alcí 3. Nemzetpolitikai tevékenység támogatása jogcímcsoport megnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat terhére	350,0
1858/2013. (XI.19.) Korm. határozat alapján átvett forrás Magyar Nemzeti Tanács kiemelt programjai megvalósításához	2012. évi CCIV. tv. 1. számú melléklet X. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezet 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 4. Határon túli magyarok programjainak támogatása alcím 3. Nemzetpolitikai tevékenység támogatása jogcímcsoport megnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat terhére	365,0
1936/2013. (XII. 13.) Korm. határozat alapján átvett forrás a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem és a Partiumi Keresztény Egyetem 2013/2014. tanévi működésének támogatására	2012. évi CCIV. tv. 1. számú melléklet X. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezet 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 4. Határon túli magyarok programjainak támogatása alcím 3. Nemzetpolitikai tevékenység támogatása jogcímcsoport megnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat terhére	218,0
Átvett forrás a határon túli magyarságot érintő támogatásokra	2012. évi CCIV. tv. 1. számú melléklet X. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezet 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 4. Határon túli magyarok programjainak támogatása alcím 3. Nemzetpolitikai tevékenység támogatása jogcímcsoport megnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat terhére	30,0
Romániai Magyar Könyves Céh szervezésében megvalósuló programok támogatása	2013.CCXXX. tv. 1. számú melléklet X. Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezet 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 25. Fejezeti általános tartalék alcím 3. Nemzetpolitikai tevékenység támogatása jogcímcsoport megnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat terhére	2,5
Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Nemzetközi és Regionális Tanulmányok Intézete által indított határon túli magyarságot is érintő nemzetpolitikai képzés támogatása	2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet 15. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím 2. Fejezeti általános tartalék alcímen, 2013. évi jóváhagyott maradvány terhére	8,5
Összesen:		3.354,0

Továbbá az egyéb bevétel 69,8 millió forintot tett ki. Ezáltal 3.423,8 millió forint lett a módosított előirányzat, ami 0,2 millió forinttal túlteljesült. A BGA-nál „Egyéb bevételként” került kimutatásra a támogatások elszámolásakor keletkezett maradványösszegek visszafizetéséből, valamint a támogatások jogtalan igénybevétele miatti visszakövetelésből származó bevétel. Ez 2014-ben 70 millió forint összegű bevételt jelentett, amelyből 29,8 millió forint a Státusz törvény alapján járó oktatás-nevelési támogatás, 30,3 millió forint pedig a digitális kultúra felterjedéséhez biztosított támogatás, 8,8 millió forint egyéb kisösszegű támogatások elszámolási maradványának visszautalásából származik, és 1,1 millió forint a jogtalan igénybevételek miatti visszakövetelésekre befolyt bevétel. A 0,2 millió forintos

túlteljesítés abból származik, hogy a 70 millió forintos egyéb bevételekből 0,2 millió forint az év végén teljesült az Alap számláján, ebből következően az előirányzat-módosítására nem kerülhetett sor.

IV. Az Alap kiadásainak teljesítése:

4. cím 1. alcím: Oktatás-nevelési támogatás:

E címen a módosított előirányzat: 4.820 millió forint volt, teljesített kifizetés: 4.433 millió forint lett. A címen belül az alábbi támogatások valósultak meg a BGA-ból:

“Szülőföldön magyarul” program

A „Szülőföldön magyarul” program felhívása a nevelési, oktatási, valamint tankönyv és taneszköz-támogatás, illetve hallgatói támogatás igénylésére a 2013/2014-es tanévre, 2014. január 31-én került meghirdetésre a Bethlen Gábor Alapkezelőnél.

A felhívásban érintett régiók: Erdély, Felvidék, Vajdaság, Kárpátalja, Muravidék és Horvátország. Minden régióban a lebonyolítással megbízott szervezet honlapján megjelent a program felhívása.

Az igényléseket 2014. január 31 – március 14. időszakban lehetett benyújtani.

A lebonyolító szervezetek régióként:

- Erdély: Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége;
- Felvidék: Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége;
- Vajdaság: Concordia Minoritatis Hungaricae;
- Kárpátalja: Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Jótékonyági Alapítvány;
- Muravidék: Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva;
- Horvátország: Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma.

Igénylők köre: óvodások, alap- vagy középfokú tanulmányaikat magyar nyelven folytató tanulók, vagy akik fakultatív magyar nyelvű oktatásban részesülnek, mivel a lakhelyükhöz tartozó, napi bejárással elérhető oktatási intézményben nincs magyar nyelvű tagozat.

A támogatásra azok az igénylők jogosultak, akik 1995. augusztus 31-ét követő időszakban születtek. Azok a nappali tagozatos középfokú oktatásban résztvevő tanulók, akik az 1995. augusztus 31-ét megelőző időszakban születtek, egyedi elbírálással részesülhetnek a támogatásban. A fakultatív magyar nyelvű oktatásban résztvevők igénylései szintén egyedi elbírálás alá esnek.

Igényelhető támogatási összeg és jogcím:

- nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás: 17.200 Ft
- hallgatói támogatás: 2.800 Ft

Legfontosabb változások a korábbi gyakorlathoz képest:

- Az igénylők körének pontosítása;
- Az igénylésből kizárandók körének pontosítása.

A 2013/2014. „Szülőföldön Magyarul” program felhívására összesen közel 256 000 igénylést vártak a 6 régióból. A Kormány az 1381/2014.(VII.17.) Korm. határozat 10. pontjában felkérte a BGA felett rendelkező Bizottságot, hogy a szükséges intézkedéseket tegye meg annak érdekében, hogy az Alap 2014. évben 200 millió forint egyenlegjavulást érjen el. Az egyenlegjavulás elérése érdekében az Alap kiadásait 430,5 millió forinttal kellett csökkenteni. A Bizottság az 57/2014. (IX.08.) és a 66/2014. (X.07.) számú határozataival a kiadási előirányzatok csökkentésre kerültek. Az egyenlegjavulás elérése érdekében tett intézkedések alapján az „Oktatás-nevelési támogatások” előirányzat 386 millió forinttal csökkentésre került. A fentiekkel összefüggésben a Bizottság úgy rendelkezett, hogy a 3/2014. (I. 15.) számú határozatával elfogadott „Szülőföldön magyarul” program felhívásban meghatározott „Nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás” egy főre jutó éves összegét 22 400 Ft-ról 17 200 Ft-ra módosítja.

A felhívásban meghatározott határidőn belül összesen 251.361 fő (ebből 4.908 fő hallgatói támogatás) nyújtotta be támogatási igényét. Az egyes régiók lebonyolító szervezeteinek javaslatait az Alapkezelő ellenőrizte, majd döntésre továbbította a Bethlen Gábor Alap Bizottságának.

A Bizottság 58/2014. (IX.08.) számú bizottsági határozatában összesen 247 161 fő oktatás-nevelési, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásáról döntött 4.257,9 millió forint összegben, továbbá 6,7 millió forint támogatásban részesített 2.405 hallgatót.

A támogatások kifizetésének helyzete régiók szerint a következő:

Erdély

Erdélyben a korábbi évhez hasonlóan a kifizetés szakaszosan történik, a támogatottak ennek megfelelően heti ütemezésben vehetik át az egyes OTP fiókokban a támogatást. A támogatottak értesítéséért a helyi lebonyolító szervezet, Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége, felel. A támogatások kifizetése 2014. szeptember 30-án vette kezdetét és 2014. december 31-ig a teljes támogatási összeg 95,40 %-a került átutalásra a támogatottak részére.

Felvidék

A támogatottak értesítéséért a helyi lebonyolító szervezet, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége, felel. A támogatások célba juttatását az OTP Bank felvidéki leányvállalata végzi. A támogatások kifizetése 2014. október 6-án vette kezdetét. 2014. december 31-ig 46 553 fő részére került kifizetésre a támogatás (99,51 %).

Vajdaság

A helyi lebonyolító szervezet, a Concordia Minoritatis Hungaricae 2014. szeptember végén kezdte meg az igénylők kiértékelését majd 2014. október 10-én megkezdődött a támogatások kifizetése. 2014. december 31-ig 24.714 fő részére került kifizetésre a támogatás (98,22 %).

Kárpátalja

A támogatottak értesítését a helyi lebonyolító szervezet, a „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány végzi.

A támogatás kifizetésére a helyi lebonyolító szervezet külön számlát nyitott az OTP Banknál, mely felett a BGA Zrt. rendelkezik. A kifizetéseket az Alapkezelővel együttműködve teljesítette és 2014. december 31-ig a támogatottak 100 %-ához eljutott a támogatási összeg.

Horvátország

A támogatások kifizetése a helyi lebonyolító szervezet, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma közreműködésével valósult meg. 2014. szeptember 30-án mind az 1.045 fő támogatott számára átutalásra került a támogatás (100 %).

Muravidék

Szlovéniában a helyi lebonyolító, a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva közvetlenül folyósítja a támogatottak részére a támogatási összeget. 2014. szeptember 22-én mind a 337 fő támogatott részére megtörtént a támogatási összeg kifizetése (100 %).

4. cím 3. alcím: Magyarság háza program támogatása:

A Teljesített kifizetés a módosított előirányzatnak megfelelően 170,7 millió forint

A BGA - a BGA tv. 1. § (1a) bekezdése alapján - forrást biztosít a Magyarság Háza működéséhez. A költségvetési törvény szerint e célra 2014-ben 216 millió forint került meghatározásra. A Bizottság 80/2014. (XII.04.) számú határozatával a Magyarság Háza program támogatási összegét 45,3 millió forinttal lecsökkentette, és a felszabaduló forrást az Alapkezelő működési költségére csoportosította át. Ennek oka a következő: Egyrészt a látogatóközpont megnyitása következtében a Magyarság Háza működtetéséhez szükséges 2014. évi forrás pontosabban meghatározható lett, másrészt a kiállítás üzemeltetéséhez kapcsolódó költségek közül a rezsiköltségek – elkülönített mérőóra hiányában – csak jelentős adminisztrációval kerülhetnének kimutatásra, és így a támogatás terhére elszámolásra, ezért azt a működésre biztosított keretből célszerűbb biztosítani.

A támogatás terhére a következők valósultak meg:

A Nemzeti identitás kiállítás, látogató- és oktatás-módszertani központban megvalósítandó „Mi Magyarok” című kiállítás kialakítása és annak üzemeltetése

A kiállítás 2014. október 22-én nyitott meg a sajtó és a szakmai közönség számára. A tervezésben 35-40 fő, a kivitelezésben, tervezésben 300 fő vett részt, ami összesen 47.500 munkaórát jelentett, a kiállítás szakmai tartalmát 7 fős kurátori csoport állította össze szoros együttműködésben a Magyarság Háza vezetésével, ill. a Nemzetpolitikai Államtitkársággal.

A „Mi magyarok” című kiállítás Kosztolányi Dezső által kiválasztott 10 legszebb magyar szóra épül, ezen szavak segítségével minden látogató képet kaphat arról, hogy milyenek vagyunk mi, magyarok. Ezek a következők: Anya, Gyöngy, Szűz, Ősz, Kard, Vér, Csók, Sír, Láng, Szív.

Az egyes szavakhoz több terem is tartozik, melyek különböző témaköröket dolgoznak fel. Az eddigi látogatói statisztika alapján a kiállítást havonta 1500-1900 fő keresi fel, melynek nagy részét a megcélzott diákközönség teszi ki.

A kommunikációs tervnek megfelelően minden kormányhivatal, önkormányzat levélben meghívást kapott egy tárlatvezetésre, és kidolgozásra került a korcsoportokra bontott múzeumpedagógiai terv is.

Eddigi tapasztalatok alapján a tárlatvezetések sikeresek, csoportos múzeumpedagógia foglalkozások is megvalósultak.

A kiállítótérhez szorosan kapcsolódó Kosztolányi teremben folyamatosan időszaki kiállítások kerülnek megrendezésre.

Magyarság Háza rendezvényei

Programjainkkal a Magyarság Háza egyedi, csak ránk jellemző márkáját építjük, az elfogadott éves programstratégia keretében.

Rendezvényeinket zömmel külhoni közreműködőkkel, vagy külhoni tematikával szervezzük, fenntartva az egyensúlyt, úgy hogy a teljes magyar kultúra, így a magyarországi művészek is megjelenjenek előadásaikkal

A rendezvényeink szervezésében az ismétlődés és a rendszeresség elvét követjük, amely a tervezhetőség miatt leginkább a gyerekprogramoknál alapvető fontosságú. A gyerekprogramokat rendszeressé tettük, a családok beépítették saját programjaikba, minden harmadik szombaton várjuk a gyerekeket. Rendezvényeink ennek megfelelően átlagosan a 100-120 fős nézettségűek, a termeink befogadóképességei szerint.

Találkozóhelyként működünk: a külhoni megvalósítók, szereplők bemutatkozási lehetőséget kapnak a magyarországi közönség előtt. Nemcsak az előadást nézhetik meg a látogatók, hanem a helyszín adottságaiból és a szervezésben szem előtt tartott családi hangulatból fakadóan beszélgetésre is nyílik alkalmuk egymással. Egy-egy kulturális programban egyszerre több művészeti ág is megjelenik.

Továbbra is jelentős a hasonló küldetésű szervezetekkel való együttműködés.

A korábbi évekhez képest, minden rendezvénykategóriában megnövekedett az események száma és a közönség létszáma. Rendezvényeink összetettek voltak, lehetőség szerint egy tematika köré több művészeti területet bevontunk. Az épület adottságait is jobban kihasználtuk, a rendezvényekkel új tereket „laktunk” be.

2012-ben összesen 68 db, 2013-ban 80 rendezvényt valósítottunk meg. 2013 évről 2014-re duplájára növekedett a rendezvények száma. A korábbi évekhez képest, minden rendezvénykategóriában megnövekedett az események száma és a közönség létszáma, kiemelkedően a fiatalok és a gyerekek száma. Az épület adottságait is jobban kihasználtuk, a rendezvényekkel új tereket „laktunk” be, mint a kiállítás elhelyezése a „Szélfogó Galériában”.

4. cím 5. alcím: Nemzeti jelentőségű intézmények támogatása

A teljesített kifizetés a módosított előirányzatnak megfelelően 8.062,2 millió forint.

A kifizetések összetételét az alábbi táblázatok szemléltetik:

millió forintban, egy tizedessel

	2014. évre megítélt támogatások figyelembe véve a meghiúsulások összegét (forint)
Egyedi kérelmekre fordított támogatási összeg	7.943
Erdélyi meghívásos pályázatokra fordított támogatási összeg	119,2
Összesen	8.062,2

millió forintban, egy tizedessel

A nemzeti jelentőségű egyedi kérelmekre megítélt összegek országokénti/régiókénti megoszlása 2014-ben		
Ország/régió	Támogatott kérelmek száma (db)	2014. évre megítélt támogatások figyelembe véve a meghiúsulások összegét
Erdély	19	4.912
Vajdaság	24	1.205
Kárpátalja	16	1.486,9
Felvidék	12	317,6
Muravidék	3	16,5
Horvátország	1	5
Összesen	75	7.943

Egyedi támogatási kérelmet nyújthatnak be:

- nemzeti jelentőségű intézmények (2014-ben meghatározásra kerültek a nemzeti jelentőségű intézmények, amelyeket a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) iránymutatásai alapján a Bethlen Gábor Alap Bizottsága jelölte ki 16/2014 (II.28.) számú határozatában);
- BGA tv. szerinti szervezetek, magánszemélyek.

A folyamatosan érkező egyedi kérelmeket az Alapkezelő dolgozza fel, azonban csupán formai ellenőrzést végez, a szakmai és összecszerű javaslatot a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága teszi meg. A kérelmek a szükséges dokumentumok bekérése után előterjesztésre kerülnek a Bizottság részére.

Az egyedi támogatások, eljárásrendjüket tekintve nem pályázati konstrukcióban nyújtott támogatások, hanem a támogatandó cél speciális körülményeit, finanszírozási szükségleteit kiemelten kezelő támogatások.

Az egyedi támogatásokat céljuk szerint az alábbiaknak megfelelően csoportosíthatjuk:

- Oktatási intézmények támogatása,
 - = felsőoktatási intézmények támogatása;
 - = szórányoktatási kollégiumok támogatása;
 - = bentlakásos közoktatási-köznevelési intézmények támogatása.
- Egyházi intézmények támogatása,
- Kulturális programok, rendezvények támogatása,
- Jogvédő, közösségépítő, kisebbségvédelmi tevékenység támogatása,
- Beruházások,
 - = oktatási intézmények ingatlanfejlesztése;

- = épület-rehabilitációs tevékenység támogatása.
- = Egyéb (pl. pályázati lebonyolítók, tematikus év támogatásai, stb.)

Jelentős beruházások

Az egyedi támogatások keretén belül több, nemzetstratégiai szempontból jelentős beruházás valósul meg.

Erdélyben a legjelentősebb beruházásokat a Sapientia Alapítvány és a Sapientia rendszer (Erdélyi Magyar Tudományegyetem és Partiumi Keresztény Egyetem) valósítja meg, összesen 2.380.000.000 Ft értékben.

Az Erdélyi Magyar Tudományegyetem az alábbi beruházások megvalósítására részesült támogatásban:

- Kolozsváron az egyetemi campus építkezési munkálatainak befejezésére 14.400.000 Ft;
- Marosvásárhelyen a kollégium megépítésére 601.220.000 Ft;
- Csíkszeredában a meglévő épület rehabilitációjára és az új épületrész megépítésére 740.000.000 Ft;
- a 2014 évre tervezett negyedik, sepsiszentgyörgyi helyszín létrehozására 341.000.000 Ft;
- Nagyváradon a Partiumi Keresztény Egyetem beruházására 683.380.000.000 Ft.

Az Erdélyi Református Egyházkerületnek három jelentősebb beruházásra nyújtottunk támogatást:

- a Kolozsváron beindítandó szakmunkásképző iskola épületének felújítására, összesen 150.000.000 Ft értékben,
- az egyházkerület gyűjtő levéltárának és az egyháztörténeti múzeumnak teret adó ingatlan felújítására, 154.600.000 Ft összegben,
- a nagyenyedi Bethlen Gábor kollégium felújítására, 75.000.000 Ft összegben.

A Pro Minoritate Alapítványnak a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. a Bizottság döntése alapján 150.000.000 Ft összegű támogatást nyújtott, a tusnádfürdői kemping újjáépítésének céljára.

A Studium Alapítvány 2014-ben a sepsiszentgyörgyi orvosi szolgálati lakások építésére 49.500.000 Ft résztámogatást kapott.

Kárpátalján az idei évben a legjelentősebb beruházást a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Főiskola valósítja meg. Az intézmény a főiskolának helyet adó főépület felújítási munkálatainak folytatására, továbbá a főiskolához tartozó különálló épületrész szakképzési intézetté való átalakítására kapott 332.000.000 Ft összegben támogatást.

Felvidéken a Bodroghközi Magyar Közösség Háza építkezésére biztosított forráshoz kapcsolódó támogatáskezelési feladatokat láttuk el. A Bizottság döntése alapján a Rákóczi Baráti Köre – Királyhalmec és Vidéke Társulás 352.000.000 Ft összegű támogatásban részesült a beruházás megvalósítása érdekében.

Nemzeti jelentőségű programokra meghirdetett meghívásos pályázatok Erdélyben

A Bethlen Gábor Alap Bizottsága a 20/2014. (III.14.) számú határozatában jelölte ki Erdély esetében a nemzeti jelentőségű programokat, amelyek támogatása meghívásos pályázat keretében történt.

Öt témakörben került sor pályázat kiírására:

- Szakmai és kulturális intézmények támogatása;
- A támogatás célja a romániai illetőségű, a határon túli magyar közösségfejlesztésben és kulturális tevékenységben meghatározó szerepet vállaló intézmények működésének és/vagy programjainak támogatása. A keretösszeg 67.900.000 Ft, az igényelhető támogatás mértéke 600.000 Ft – 5.000.000 Ft.
- Felsőoktatási háttérintézmények támogatása;
- A támogatás célja a romániai illetőségű, a magyar nyelvű felsőoktatáshoz kapcsolódó háttérintézmények működésének és/vagy programjainak támogatása.
- A keretösszeg 21.700.000 Ft, az igényelhető támogatás mértéke 600.000 Ft – 5.000.000 Ft.
- Kiadványok, folyóiratok, szaklapok megjelenítésének támogatása;
- A támogatás célja kulturális és tudományos médiatámogatási program keretében kiadványok, folyóiratok, szaklapok megjelenítésének támogatása.
- A keretösszeg 18.000.000 Ft, az igényelhető támogatás mértéke 1.000.000 Ft – 3.000.000 Ft.
- Színházak, bábszínházak, táncgyűttesek támogatása;
- A támogatás célja romániai illetőségű, a határon túli magyar közösségfejlesztésben, a magyar anyanyelvű kultúra értékeinek megőrzésében és átadásában szerepet vállaló színházak, bábszínházak, táncgyűttesek működésének és/vagy programjainak támogatása.
- A keretösszeg 50.400.000 Ft, az igényelhető támogatás mértéke 1.000.000 Ft – 2.500.000 Ft.
- Szórványkollégiumok támogatása, illetve iskolabusz program támogatása;

A támogatás célja romániai illetőségű, a magyar anyanyelvi és nemzeti önazonosság megőrzését elősegítő szórványkollégiumok működtetésének és/ vagy programjainak illetve iskolabusz program támogatása.

A keretösszeg 38.900.000 Ft, az igényelhető támogatás mértéke 300.000 Ft – 3.000.000 Ft.

128 szervezet kapott meghívást pályázat benyújtására, amelyből két pályázó nem élt a lehetőséggel, így 126 szervezet számára ítélte meg a Bethlen Gábor Alap felett rendelkező Bizottság, az 51/2014.(V.30.) számú határozatában, összesen 196 900 000 Ft összegű támogatást. A támogatási szerződések megkötése minden esetben megtörtént, a támogatási összegek kiutalásra kerültek a támogatottak részére.

Négy esetben a megküldött elszámolási dokumentáció alapján a pályázat lezárása megtörtént, azonban a pályázatok nagy részének futamideje 2014. március 1. és 2015. február 28. közötti időszakra esik, így azok ellenőrzése és lezárása folyamatban van.

4. cím 6. alcím: Egyéb támogatások

A Módosított előirányzat 3.866millió forint volt, a teljesítés 3.803 millió forint lett.

Ezen az alcímen is történtek kifizetések egyedi kérelmek és pályázatok (nyílt és meghívásos) alapján.

A kifizetett összegeke megoszlását az alábbi táblázat foglalja össze:

millió forintban, egy tizedessel

	2014. évre megítélt támogatások figyelembe véve a meghíúsulások összegét
Egyedi kérelmekre fordított támogatási összeg	3.056,5
Nyílt pályázati keret	592,9
Meghívásos pályázatokra fordított támogatási összeg	153,6
Összesen	3.803

millió forintban, egy tizedessel

Az egyedi kérelmekből az egyéb támogatások terhére megítélt összegek országokénti/régiókénti megoszlása 2014-ben		
Ország/régió	Támogatott kérelmek száma (db)	2014. évre megítélt támogatások figyelembe véve a meghíúsulások összegét
Erdély	37	1.578,5
Vajdaság	38	178,9
Kárpátalja	23	290,5
Felvidék	27	527,2
Magyarország	28	474,8
Muravidék	3	3,2
Horvátország	3	2,6
Diaszpóra	2	0,8
Összesen	161	3.056,5

„A magyar kultúráért és oktatásért” pályázatok

2014-ben rendelkezésre álló keretösszeg **600.000.000** Ft volt. Ebből **400.000.000** Ft központi felhívás, **200.000.000** Ft regionális pályázati felhívás (Erdély, Felvidék, Vajdaság, Kárpátalja vonatkozásában) keretében lett meghirdetve. A regionális pályázati felhívások a helyi

közösségek javaslatait figyelembe véve, a helyi igényeknek megfelelően kerültek megfogalmazásra. Célunk volt, hogy mind a központi mind a regionális felhívások egyidőben, de más-más beadási határidőkkel jelenjenek meg lehetőleg minél korábbi időpontban, hogy az év közbeni programok lebonyolításában ne legyen fennakadás abban az esetben sem, ha a támogatott nem tudja megelőlegezni a program költségét.

A nyílt pályázati felhívások 2014. január 15-én jelentek meg. Megvalósítási időszak: 2014. január 1. – 2014. december 31.

Legfontosabb változások a pályázati gyakorlatban a korábbiakhoz képest:

- 2014-ben a megvalósítási időszak teljes naptári évre vonatkozik, lehetővé téve az új pályázók részére azt, hogy a teljes évre vonatkozó programjaikra, működésükre vonatkozóan pályázzanak.
- A pályázatokat kizárólag elektronikus formában az új Nemzetpolitikai Informatikai Rendszer (NIR) segítségével lehetett benyújtani.
- A tavalyi évhez képest változás, hogy a működési és fejlesztési támogatásokra irányuló pályázati tárgyak összevonásra kerültek, ezzel lehetővé téve a program és nem program-jellegű, azaz működési támogatások elkülönítését, egyben csökkentve az adminisztrációt, hiszen a fejlesztési támogatások is nagymértékben közvetlen működési célokat szolgálnak.
- a pályázók a NIR rendszer segítségével elektronikus formában csatolták a döntés meghozatalához és a támogatás utalásához szükséges mellékleteket, melyeket a szerződéskötéshez nem szükséges ismételt papír alapon benyújtani.
- A NIR rendszer használatának segítségével a korábbi évek gyakorlatához képest kevesebb hibás, hiányos pályázat érkezett. Hiánypótlásra a pályázóknak egyszer volt lehetőségük.

Az Alapkezelő az előző évek gyakorlatához hasonlóan nyílt napok keretében tartott tájékoztatót a régiókban a pályázatok benyújtásával kapcsolatosan.

„A magyar kultúráért és oktatásért” pályázatokra vonatkozó keretösszeg több éve változatlan.

A pályázatok száma viszont tovább nőtt (2012-ben a beadott központi és regionális pályázatok száma: **3.276**, 2013-ban **4.025**, 2014-ben **4.176**).

Központi pályázati felhívások

Igényelhető támogatási összeg:

- Erdély, Felvidék, Vajdaság és Kárpátalja esetében 600.000 Ft – 5.000.000 Ft közötti összeg.
- Horvátország, Szlovénia esetében 200.000 – 5.000.000 Ft közötti összeg
- Magyarország esetében 200.000 – 4.000.000 Ft közötti összeg.
- A pályázati tárgyakhoz a pályázati felhívás nem rendelt konkrét keretösszeget. A teljes támogatási keretösszeg 400.000.000 Ft, melyről a beérkezett pályázatok mennyisége és minősége alapján, a Kollégium javaslatát figyelembe véve a Bethlen Gábor Alap Bizottsága döntött.

A 2014. év központi pályázati felhívás tárgyai:

A magyar közösség céljait szolgáló kulturális, oktatási és kutatási programok támogatása

- a magyar történelmi és kulturális örökség ápolása, kulturális, ifjúsági és hagyományőrző programok támogatása, különös tekintettel a szórványprogramokra;
- egyházi programok támogatása (kulturális, hitéleti és szociális tevékenységek);
- magyar nyelvű köznevelési (oktatási- nevelési) programok támogatása, különös tekintettel az általános iskolák felső tagozatosainak programjaira a tehetséggondozás, a személyiségfejlesztés, az ismeretterjesztés és tudomány, az intézményen kívüli közösségszervezés és pályaválasztás témaköreiben;
- magyar nyelvű szakképzési, felnőttképzési, felsőoktatási programok, tudományos kutatások, konferenciák; tanulmányi versenyek és szaktáborok támogatása;
- iskolabusz-üzemeltetés;
- amatőr és hivatásos színházi produkciók támogatása.

A magyar közösség céljait szolgáló írott és elektronikus média, könyvkiadás támogatása

- magyar nyelvű írott és elektronikus sajtó, könyvkiadás;
- szakmai kiadványok támogatása;
- honlap létrehozása és fejlesztése;
- dokumentum- és kisjátékfilm-készítés.

Civil szervezetek, illetve egyház, belső egyházi jogi személyek által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények működésének valamint a magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések és ingatlan-beruházások támogatása

- jelen pályázati felhívás 5. pontjában megjelölt pályázati kör részére működési kiadások támogatása: (személyi kifizetések és azok járulékai, kis értékű eszközbeszerzés, szolgáltatások, utazási költségek, ingatlan-fenntartási költségek);
- országos vagy regionális jelentőségű kulturális és közművelődési programokhoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések;
- a magyar közösség törekvéseit szolgáló ingatlan-beruházások támogatása;
- korábbi években megkezdett ingatlan felújítások folytatásának támogatása;
- magyar tannyelven is oktató intézmények, háttérintézmények infrastrukturális fejlesztése.

A központi pályázati felhívásunkra a beérkezett pályázatok száma összesen 2023 (25 db pályázattal több, mint 2013-ban) volt.

A központi pályázati felhívásokra beérkezett pályázatok száma		
Régió	Beérkezett pályázatok összesen (db)	Érvényes pályázatok (db)
Felvidék	319	314
Kárpátalja	183	183

Erdély	872	860
Vajdaság	252	250
Horvátország	41	40
Muravidék	42	42
Magyarország	314	311
Összesen	2.023	2.000

Az értékelési folyamat során alkalmazott támogatási elvek:

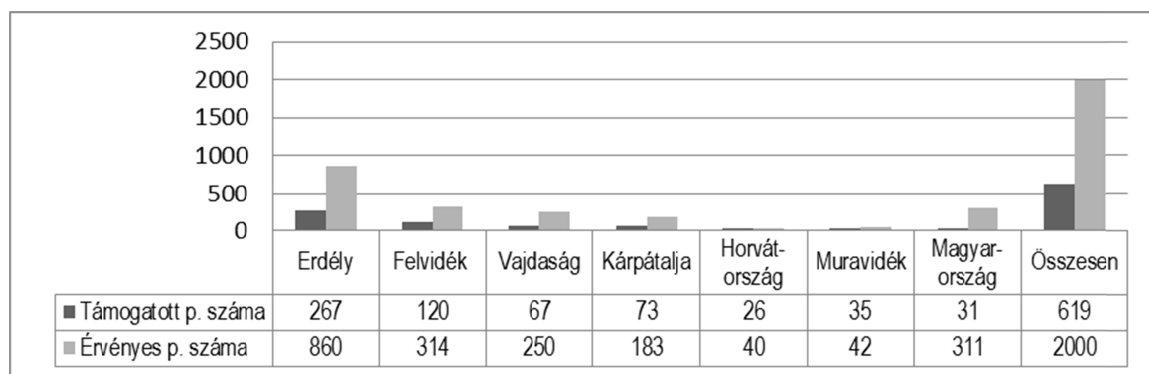
Tartalmi értékelés szempontjai:

- A pályázatban foglaltak megfelelnek a pályázati felhívás alapvető célkitűzésének, a határon túli magyar közösségek magyar nemzeti azonosságtudatának megerősítését, értékőrző és közösségfejlesztő tevékenységének támogatását szolgálja;
- A pályázott projekt országos vagy regionális vagy helyi jelentőségű;
- A pályázott projekt célja a szóránymagyarság magyar nemzeti azonosságtudatának megőrzését, erősítését szolgálja;
- A pályázat kellően kidolgozott, felépítése logikus, elemei között követhető tartalmi összefüggés van.

Pénzügyi értékelési szempontok:

- A szöveges indoklás alátámasztja a részletes költségvetésben tervezett összegeket;
- A tervezett kiadási költségvetés a projekt megvalósításához indokoltak és összhangban vannak a vállalt szakmai feladatokkal;
- A vállalt szakmai feladatok és a szöveges indoklás alátámasztja a tervezett költségeket.

A beérkezett érvényes valamint a támogatott pályázatok száma a központi felhívás esetében:

A központi pályázatok esetében a teljes beérkezett pályázati igény 7,3%-nak támogatására, a támogatásra javasolt pályázatok igényelt összegének 23,3%-ára nyújtott fedezetet jelen pályázat során a pályázati keretösszeg.

Regionális pályázati felhívások

A nyílt pályázati keretösszeg egyharmadára – **200.000.000 Ft** összegre – a határon túli közreműködő szervezetek által javasolt pályázatok kerültek befogadásra, mivel a lebonyolító szervezetek egyben pályázatkezelő és javaslattevő tevékenységet is folytatnak. A regionális pályázati felhívásokra a beérkezett pályázatok száma összesen 2.153 volt (126 db pályázattal több mint 2013-ban), régiónkénti bontását a következő táblázat tartalmazza:

A regionális pályázati felhívásokra beérkezett pályázatok száma és keretösszege			
Régió	Beérkezett pályázatok összesen (db)	Érvényes pályázatok (db)	Keretösszeg (forint)
Felvidék	436	435	46.000.000
Kárpátalja	214	214	30.000.000
Erdély	1.004	1.003	84.000.000
Vajdaság	499	495	40.000.000
Összesen	2.153	2.147	200.000.000

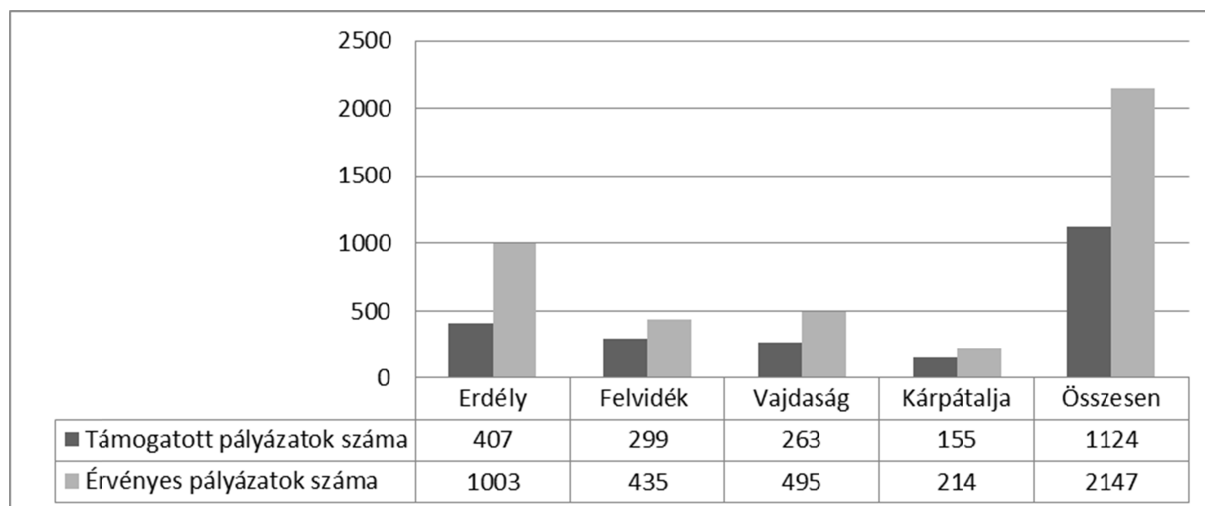
A régió specifikus pályázati felhívások Erdély, Kárpátalja és Felvidék esetében:

- A magyar közösség céljait szolgáló kulturális, oktatási programok és ahhoz kapcsolódó tevékenységek támogatása
- A magyar közösség céljait szolgáló írott és elektronikus média, kiadványok támogatása
- A magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések támogatása
- Regionális vagy helyi jelentőségű civil szervezetek, illetve egyház által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények működésének támogatása

Vajdaság esetében a helyi sajátosságok figyelembevételével a pályázati felhívást kilenc tárgyban hirdette meg az Alapkezelő az alábbiak szerint:

- A magyar közösség céljait szolgáló hitéleti tárgyú támogatások, illetve egyház által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények programjainak támogatása.
- A magyar közösség céljait szolgáló oktatási tárgyú támogatások.
- A magyar közösség céljait szolgáló közművelődési tárgyú támogatások.
- A magyar tudományos életet szolgáló támogatások.
- A magyar közösség céljait szolgáló művészeti tárgyú támogatások.
- A magyar közösség céljait szolgáló helyi jellegű média támogatása.
- A magyar közösség céljait szolgáló, nem szorosán önazonosságtudat-ápoló magyar civil szervezetek támogatása.
- Regionális vagy helyi jelentőségű civil szervezetek működésének, rezszi jellegű fenntartási költségeinek támogatása
- működési kiadások támogatása:(személyi kifizetések és azok járulékai, anyag- és tárgyi eszköz beszerzése, szolgáltatások, utazási költségek, ingatlan-fenntartási és iroda-fenntartási költségek).
- A magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések támogatása.

A régiós felhívásokra beérkezett érvényes, valamint a támogatott pályázatok tételszámát a következő grafikon tartalmazza:

A régiós pályázatok esetében a teljes beérkezett pályázati igény 18,3%-nak támogatására, a támogatásra javasolt pályázatok igényelt összegének ~33,1%-ára nyújtott fedezetet a pályázati keretösszeg.

„A magyar kultúráért és oktatásért” pályázatokra a beérkezett pályázatok elbírálását az Alapkezelő előkészítése alapján a szakmai Kollégium döntési javaslatétel formájában végezte el 2014. április 17-én tartott ülésén, majd javaslatát a Bethlen Gábor Alap Bizottságához továbbította. A Bethlen Gábor Alap Bizottsága 38/2014. (V.12.) számú határozatában döntött a beérkezett pályázatokról.

A támogatási döntést követően a központi keretből egy támogatott pályázóval nem kötött szerződést az Alapkezelő, mivel a támogatott lemondott a támogatási összegről, két esetben pedig a támogatott mulasztása következtében az Alapkezelő felmondta a szerződést. Négy támogatott pályázó a támogatási összeget a szerződés megkötését követően visszautalta az Alap számlájára, mivel a támogatási célt nem tudta megvalósítani.

A központi pályázati felhívás támogatott pályázataiból a megíúsult támogatások számát – régiós bontásban – a következő táblázat tartalmazza:

Régió/Ország	Támogatott pályázatok száma (db)	Megkötött szerződések száma (db)	Szerződéskötés előtt visszalépett pályázók száma (db)	Az Alapkezelő felmondta a megkötött szerződést (db)	A támogatási összeget visszautalt pályázók száma (db)
Felvidék	120	120	0	0	1
Kárpátalja	73	73	0	0	0
Erdély	267	267	0	2	3
Vajdaság	67	67	0	0	0
Horvátország	26	26	0	0	0
Muravidék	35	35	0	0	0
Magyarország	31	30	1	0	0
Összesen	619	618	1	2	4

A regionális pályázati felhívás támogatott pályázatai közül 14 esetben nem került sor szerződéskötésre, mivel 5 esetben a támogatott lemondott a támogatási összegről, 9 esetben pedig a támogatott mulasztása következtében a támogatási döntés hatályát veszítette, így nem kerülhetett sor a szerződés megkötésére. Két esetben a támogatott mulasztásából adódóan az Alapkezelőnek a már megkötött szerződést fel kellett bontania. Négy esetben a támogatott a teljes támogatási összeget visszautalta. Régiók szerinti adatokat a következő táblázat mutatja be:

Régió	Támogatott pályázatok száma (db)	Megkötött szerződések száma (db)	Szerződéskötés előtt visszalépett pályázók száma (db)	Az Alapkezelő felmondta a megkötött szerződést/ vagy a támogatási döntés hatályát veszítette (db)	A támogatási összeget visszautalt pályázók száma (db)
Felvidék	299	296	3	0	1
Kárpátalja	155	155	0	0	0
Erdély	407	403	2	7	3
Vajdaság	263	259	0	4	0
Összesen	1.124	1.113	5	11	4

A visszautalt támogatási összegek, illetve a visszalépések következtében felszabaduló támogatási összegek az Alap szabad forrásának összegét növelték, melyek az Alapból nyújtott támogatásokra lettek felhasználva.

Az Alapkezelőhöz 13 központi és 32 régiós támogatás esetében érkezett szerződésmódosítási kérelem. A beérkezett kérelmek döntő részének esetében a költségtáblázat illetve a megvalósítási időszak módosítását kérték a támogatottak. Az Alapkezelő minden olyan esetben engedélyezte a módosítást, amikor az a támogatási cél bizottsági döntés szerinti megvalósításával összhangban volt.

Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíj program

A BGA Bizottsága a 85/2013. (XI.20.) számú határozattal 25 pályázót részesített támogatásban a 2013/2014-es tanévben.

A nyertes pályázókkal a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. 2013-ban szerződést kötött, melynek értelmében a támogatási összegek második és harmadik részletének utalására – a szakmai feladatok elvégzéséről szóló beszámolók elfogadását követően – 2014-ben került sor.

A korábbi évek jó pályázati konstrukcióival azonos elvek és eljárásrend szerint az Alapkezelő a 2014/2015-ös tanévre is meghirdette 25 fő részére a Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíjat. Az ösztöndíj összege változatlanul 600 000 Ft/fő/év.

Pályázat beadási határideje 2014. június 23-án lejárt, az felhívásra összesen 29 pályázat érkezett be az Alapkezelőhöz. A BGA Bizottsága az 59/2014. (IX.08.) számú határozattal 25 pályázót részesített támogatásban.

A szerződéskötéshez kapcsolódó ajánlatok kiküldésre kerültek. A támogatott pályázók 2014. október 13-án „Évindító Szakmai Szemináriumon” vettek részt Budapesten, a Magyarország Házában.

Az ösztöndíjasok részére a támogatás első részlete (tanév első négy hónapjára járó 200.000 Ft) átutalásra került.

A Budapesti Ügyvédi Kamara (BÜK) által megküldött I. szakmai feladatot az ösztöndíjasok november 27-én kapták meg. A BÜK-kel egyeztetve a feladat beküldésének határideje 2015. január 5. volt.

A program szakmai pillérének erősítése érdekében a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságával együttműködve a „Közösségi szerepvállalás a Kárpát-medencében” címmel megrendezésre kerülő szakmai szemináriumon részt vettek az ösztöndíjas hallgatók.

A támogatás második és harmadik részlete - a szakmai feladatok elvégzését követően - 2015-ben illeti meg az ösztöndíjasokat.

„2014 külhoni magyar felsősök éve”

A Magyar nemzetpolitika – A nemzetpolitikai stratégia kerete című dokumentum alapján a Nemzetpolitikai Államtitkárság meghirdette 2012-ben a „2012 a külhoni magyar óvodák évét”, „2013-ban a 2013 a külhoni magyar kisiskolások évét”, 2014-ben a külhoni magyar felsős diákok (5-8. osztály) évét.

A tematikus évek fókuszában az adott életkornak megfelelő oktatásban résztvevő gyermekek és a körükön fonódó közösségek állnak.

A tematikus programok célja, a külhoni magyar szülők meggyőzése arról, hogy anyanyelvi oktatási intézménybe írássák be gyermekeiket, hiszen az oktatási intézmények biztosítják a külhoni magyarság legszélesebb rétegeinek közvetlen elérését.

A felhívást követően, a pályázatok benyújtására 2014. március 17. és 2014. március 31. közép-európai idő szerint déli 12.00 óra között volt lehetőség. Elektronikus úton 97 db pályázat érkezett, melyből 96 db érvényes, 1 db érvénytelen volt. Postai úton további 6 db (érvényes) pályázat érkezett a felhívásra.

A 39/2014. (IV.25.) és a 47/2014 (V.22) számú Bizottsági határozatokban foglaltak szerint 102 érvényes pályázat támogatása valósul meg az idei tematikus év során.

A „2014 a külhoni magyar felsősök éve program keretében külhoni magyar felső tagozatosok körében osztályfőnöki feladatokat ellátó természetes személyek részvételének biztosítása és támogatása módszertani továbbképzési programon” címen meghirdetett, valamint a „Külhoni magyar óvoda- és iskolapedagógusok együttműködésével megszervezett (legalább 2 pedagógus) magyar nyelvű pedagógiai programok, módszerek alkalmazásának támogatása” címen meghirdetett pályázati felhívás támogatott pályázóinak száma, országonkénti bontásban:

Régió	Együttműködésben megvalósuló programok támogatottjai (db)	Osztályfőnökök részére szervezett továbbképzés résztvevői (db)
Erdély	39	20
Felvidék	11	2
Vajdaság	5	11
Kárpátalja	5	9
Összesen	60	42

A támogatottak által postázott eredeti pályázati dokumentáció feldolgozása, valamint az osztályfőnöki továbbképzésen és az együttműködés során megvalósuló programokon résztvevők számára a támogatási összegek átutalása megtörtént. A Balatonőszödön megrendezett egy hetes képzésen a támogatottak teljes létszámban (42 fő támogatott) megjelentek.

Az osztályfőnöki továbbképzésben részesülők szakmai beszámolóinak 2014. október 30. volt a beérkezési határideje. A pedagógusok a megszerzett tudás felhasználásáról megírt fényképes beszámolóikat elküldték, a 42 támogatás lezárása sikeresen megtörtént.

Az együttműködésben megvalósuló, nyáron megszervezett programokról folyamatosan érkeztek a fényképekkel illusztrált szakmai beszámolók. A négy, külön időpontban megvalósított programsorozat összegző beszámolójának és az eredeti jelenléti íveknek a beküldési határideje 2014. december 31. volt, melyek értékelése, hiánypótlása és a támogatási program lezárása 2015. január – február folyamán megtörtént.

Az egyedi támogatások közül a feladat jellegére tekintettel kiemelendő az Erzsébet-tábor „Határtalan túra” programjában való közreműködés.

A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány 2014-ben is meghirdette a „Határtalan túra” elnevezésű pályázatot 1000 fő szórányszervezésben élő határon túli gyermek Balaton környéki táboroztatására, illetve további 560 fő táborozásáról gondoskodna Erdélyben, az ivói tábor helyszínén a „Nyári tábor a Madarasi Hargitán” elnevezésű programmal. A Bethlen Gábor Alap Bizottsága az 53/2014 (V.30.) határozattal összesen 22.163.992,- Ft-ot biztosított az „Egyéb támogatások” előirányzat terhére a határon túli gyermekek Erzsébet-táborba való utaztatásának költségeire.

5. cím: Alapkezelő működési költségei

A Módosított előirányzat: 856,0 millió forintot tett ki, a teljesített kifizetés 855,6 millió forint lett

A BGA 2014. évi költségvetésében - az előző évvel azonosan - 810 millió forint összegben került meghatározásra az Alap működtetésével kapcsolatos kiadásokra fordítható összeg. Év közben összesen 46 millió forinttal növekedett ez az előirányzat, a következők szerint:

- 0,1 millió forintot biztosított a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium az egyik átadott forrás kezelésével kapcsolatban felmerülő bankköltségek fedezetére,
- 0,6 millió forint az előző évben ezen az előirányzaton keletkezett maradvány jóváhagyásából származik,
- 45,3 millió forint a Magyarság Háza program támogatási összegének átcsoportosításából származik. Az átcsoportosításra a következők miatt került sor: Egyrészt a látogatóközpont megnyitása következtében a Magyarság Háza működtetéséhez szükséges 2014. évi forrás pontosabban meghatározható lett, másrészt a kiállítás üzemeltetéséhez kapcsolódó költségek közül a rezsiköltségek – elkülönített mérőóra hiányában – csak jelentős adminisztrációval kerülhetnének kimutatásra, és így a támogatás terhére elszámolásra, ezért azt a működésre biztosított keretből célszerűbb biztosítani.

A fentiek szerint a BGA– céltámogatások nélküli – költségvetési bevételeinek 7,7 %--át tették ki a működtetési kiadások, amely a BGA törvény 4. § (7) bekezdésében meghatározott maximális mértéktől 2,3 % ponttal alacsonyabb. Év közben azonban az BGA jelentős összegű

– célhoz kötött felhasználású – forrást vett át, melyek döntő része a kezeléssel kapcsolatosan felmerülő költségekre nem biztosított fedezetet. Ha az Alap rendelkezésére álló felhasználható bevételéhez viszonyítjuk a működtetési költségeket, akkor reálisabb értéket kapunk, ez 4,8%.

Az „Alapkezelő működési költségei” előirányzati soron rendelkezésre álló forrás terhére a támogatások átutalásával kapcsolatosan jelentkező bankköltség, tranzakciós díj, a támogatások elszámolásából származó árfolyamvesztés, összesen 60,1 millió forint, valamint az Alapkezelő részére működtetési költség fedezeteként átadott 795,5 millió forint került kimutatásra.

Az Alapból 2014-ben nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői

A pályázat útján elnyert és az egyedi kérelmek alapján nyújtott támogatások pénzügyileg teljesített kiadásainak közgazdasági osztályozás szerinti megoszlása az alábbi:

Közgazdasági osztályozás szerinti jogcím	Adatok (millió forint)	Megoszlás (%)
Működési célú támogatások államháztartáson belül	125,7	0,8
Működési célú támogatások államháztartáson kívül	10.368,1	62,9
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	10.118,3	-
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívül	5.975,2	36,3
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	5.679,5	-
Összesen	16.469,0	100,0

A fenti táblázatból megállapítható, hogy az Alapból folyósított támogatások 95,9 %-a határon túli szervezeteknek illetve magánszemélyeknek került folyósításra.

Egyéb kiadásként került kimutatásra a Határtalanul program átadása miatt az Emberi Erőforrások Minisztériuma részére teljesített átutalás, valamint az előző években átvett források elszámolásakor keletkezett maradványok visszautalása a forrást biztosítók részére.

V. A teljesített költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki bemutatása:

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2014. évi Költségvetési kiadások	2014. évi Költségvetési bevételek
Költségvetési támogatás		14.154,1
Egyéb bevétel		3.424,0
Oktatás-nevelési támogatás	4.433,0	
Magyarság Háza program támogatása	170,7	
Nemzeti jelentőségű intézmények támogatása	8.062,2	
Egyéb támogatások	3.803,0	
Alapkezelő működési költségei	855,6	
Egyéb kiadások	33,5	
Összesen:	17.358,0	17.578,1

Budapest, 2015. június 16.

Roseckerné Kistakács Tünde
BGA Zrt. gazdasági igazgató

P.H.

készítette:

Szigunova Erika

államháztartási számviteli vezető

